

Aika: 4.12.2018 klo 9.30–15.00

Paikka: Helsinki, Kansalliskirjasto, Fabianian auditorio, Yliopistonkatu 1, 2. krs, huone C221.

Paikalla: Tarja Turunen (pj), Satu Niinen (siht.), Mirja Anttila, Jaakko Tuohiniemi (saapui klo 10.40), Ilkka Haataja, Hannele Dahl, Liisa Hilander, Tarja Mäkinen, Susanne Holmlund

Poissa: Katri Riiheläinen, Mari Ekman, Taru Fröjdholm, Maria Forsén

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.39.

2. Esityslistan hyväksyminen

Kohtaan muut asiat lisättiin kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous, Siskuv-postituslistalla esitettyjen kysymysten käsittely, SAO-asiasanojen linkkien käsittely ja 648-kentän ajanilmaukset. Tiedotusasioihin lisättiin sisällönkuvailuoppaan päivitys ja kuvailuryhmien rooleja ja suhteita esittelevät kuvat.

3. Toimintakertomus 2018 ja toimintasuunnitelma 2019

Ryhmä keskusteli toimintakertomuksen tekstin muotoilusta.

Vuoden 2019 aikana ryhmän toiminnan painopisteinä ovat:

- Kiinteämittaisten kenttien kyselystä saatujen tulosten analysointi, tulosten esittely ja tarvittavat jatkotoimenpiteet
- Ysasta Ysoon -siirtymä
- Koulutuksen tarjoaminen yhdessä muiden kuvailuryhmien kanssa
- RDA:n uuden version ja uusien suomalaisten linjausten ja ohjeistusten kehittämiseen osallistuminen
- Automaattisen sisällönkuvailun tarjoamien mahdollisuuksien seuraaminen ja niihin reagointi.
- Kirjastojärjestelmäuudistusten seuraaminen sisällönkuvailun näkökulmasta.

4. Muut asiat

- Kuvailuryhmien yhteiskokous järjestetään Helsingissä, helmikuussa 2019. KUMEA on ehdottanut ajankohdaksi 13. tai 14. helmikuuta, joista molemmat sopivat sisku-ryhmälle. Sisku on ehdottanut aiheiksi Fastin käyttöä 648-kentässä, teosauktoriteetteja ja toimijakuvailua.

- Kuvailuryhmien puheenjohtajien kokous pidettiin 5.11.2018. Pöytäkirja on luettavissa uudella Kuvailuyhteistyö-wikialueella:
<https://www.kiwi.fi/display/kuvailuyhteistyö/2018-11-15>
- Siskuv-postituslistalla esitetyt kysymykset kootaan jatkossa omalle sivulle sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän wiki-sivuilla.
- Tritoniasta tiedusteltiin, miten toimia, kun tietueissa on käytetty SAO-asiasanoja, joissa on mukana linkki. Voiko linkin jättää tietueisiin?
 - Libris on juuri siirtynyt Libris XL:ään ja alkuvaiheessa heidän tietueistaan saattaa vielä löytyä epäjohdonmukaisuuksia. Periaatteessa linkit voi säilyttää, jos ne ovat URI-muotoisia.
- Ennen YSA-YSO-konversiota on päätettävä, mitä tehdään 648-kentän auktorisoimattomille mutta YSA-termeiksi merkityille ajanilmauksille. Jatkon suhteen on ratkaistava, siirytäänkö käyttämään FAST-sanastoa vai olisiko tarkoituksenmukaista auktorisoida ajanilmauksia YSAan/YSOon. Aihetta on ehdotettu käsiteltäväksi yhteiskokouksessa KUMEAN kanssa, mutta konversiotyöryhmä tarvitsee tiedon päätöksestä helmikuun puoleen väliin mennessä. Tarvittaessa aiheesta pidetään ylimääräinen kokous vuoden alussa.

5. Tiedotusasiat

- Jaakko lisää sisällönkuvailuoppaan SLM-esimerkkeihin auktoriteettien URIt, jotka poimutuvat automaattisesti 0-osakenttään.
- Kuvailustandardiryhmä esitteli kuvailuryhmien rooleja ja suhteita esittelevät kuvat sekä päätöksentekoprosessiehdotuksen Tiedonhallinnan ohjausryhmän kokouksessa 28.11. Vastaanotto oli myönteinen ja päätöksentekoprosessin skarppaaminen hyväksyttiin. Kuvat on julkaistu kuvailuyhteistyö-sivulla: <https://www.kiwi.fi/x/PBEYBQ>

6. Huomioita uudesta RDA:sta (Marja-Liisa Seppälä) klo 12–13

- Marja-Liisa Seppälä esitteli uudistettua RDA:ta. Keskusteltiin teoksen ja aiheen välisestä suhteesta. RDA eroaa jonkin verran IFLAn LRM-käsitelmällistä suhtautumisessa aiheeseen. RDA:n mukaan aihekäsite ei ole entiteetti vaan attribuutti. Sisku-ryhmän toivotaan pohtivan, onko tällä vaikutuksia MARC-kuvailuun tai tulevan tietomallin mukaiseen kuvailuun.

7. YSAsta YSOon siirtymä klo 13–15

Siirtymästä keskusteltiin yhteiskokouksessa konversiotyöryhmän kanssa. Paikalla olivat Mikko Lappalainen (pj), Matias Frosterus, Alex Kourijoki, Jarmo Saarikko, Ulla Ikäheimo, Ville Huhtala ja Nicholas Volk.

Lisäksi etänä osallistuivat Maria Kovero, Minttu Hurme ja Anna Viitanen.

Sisku-ryhmän jäsenistä Mirja Anttila, Jaakko Tuohiniemi, Tarja Mäkinen ja Maria Forsén kuuluvat myös konversiotyöryhmään.

Kokous aloitettiin esittelykierroksella, jonka jälkeen Tarja Turunen esitteli sisällönkuvailun asiantuntijaryhmän ja Mikko Lappalainen konversiotyöryhmän toimintaa. Keskusteltiin sisällönkuvailua koskevan ohjeistuksen jalkauttamisesta kentälle.

Konversion yhteydessä YSAn ja Allärsin asiasanaketjut puretaan Melindassa. Uusia asiasanaketjuja ei toivota enää lisättävän. Sisku-ryhmä on jo aiemmin suositellut, ettei Ysan/Yson asiasanoja ketjuteta, mutta suositusta ei täysin noudateta. Myös Sisällönkuvailuopas neuvoo välttämään asiasanojen ketjuttamista. Lisäksi esitettiin ketjutuksen estämistä joko sanaston tiedoissa tai Melindan ohjeistuksessa.

Jarmo Saarikko ja Alex Kourijoki esittelivät konversiosääntödokumenttia ja esimerkkejä ketjujen purkamisesta konversiossa. Saman sisältöinen esitys on luettavissa myös [Missä mennään -webinaarin sivuilta](#).

Matias Frosterus alusti paikalliskantojen tilanteesta. Konversio pitää tehdä myös paikallistietokannoissa, sillä sitä ei voida toteuttaa pelkästään Melindan replikoinneilla. Tilanne selvenee kevään aikana. Paikalliskantojen konversio on tärkeää myös siitä syystä, että Finna haravoi niistä kaiken sisältönsä. Konversion toteutuksesta ja ajoituksesta kaivattiin keskustelua, jotta muutos sujuisi mahdollisimman kitkattomasti. Suurien kantojen konversio saattaa kestää pitkään ja yhtäaikaiset indeksointitilaukset voivat ruuhkauttaa CSC:n. Konversio on tarkoitus aloittaa heinäkuussa 2019.

Mirja Anttila alusti asiasanojen järjestämisestä. Nykyisin kuvailijat tyypillisesti järjestävät asiasanat jonkinlaiseen relevanssijärjestykseen ja yhdistävät toisiinsa liittyviä asiasanoja peräkkäin tai lähelle toisiaan. Ketjujen purkamisen myötä tähän joudutaan tekemään muutoksia, ja ennen konversiota on päätettävä, onko kuvailijan antamalla järjestyksellä merkitystä vai voidaanko asiasanat yhtä hyvin järjestää aakkosiin. Jo nykyisellään Melindan järjestys on osittain satunnainen, sillä eri paikalliskannoista tulee uusia sanoja, jotka asettuvat enemmän tai vähemmän sattumanvaraiseen järjestykseen. MARCissa voidaan myös ilmaista indikaattoreilla, miten keskeinen kukin asiasana on.

Aiheesta käytiin vilkasta keskustelua. Konversiotyöryhmä tarvitsee sisku-ryhmältä suosituksen asiasanojen järjestämisestä ja 648-kentän ajanilmaisista helmikuun puoleenväliin mennessä.

8. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.02